

ONDINE

WALTERI
TORIKKA
& MARKO HILPO

Songs by Oskar Merikanto

OSKAR MERIKANTO (1868–1924)

- 1 **Pai, pai, paitaressu** (*Bye bye my sweet swaddled baby*), Op. 2 No. 1
- 2 **Itkevä huilu** (*The weeping flute*), Op. 52 No. 4
- 3 **Illansuussa** (*At nightfall*), Op. 69 No. 2
- 4 **Soi vienosti murheeni soitto** (*Play softly, thou tune of my mourning*), Op. 36 No. 3
- 5 **Hyvästi!** (*Farewell!*), Op. 87 No. 3
- 6 **Metsäkyhkyset** (*The wood-doves*), Op. 47 No. 1
- 7 **Kuin hiipuva hiillos tummentuu** (*Like the dying embers grow dark*), Op. 47 No. 2
- 8 **Vanha mummo** (*Old woman*), Op. 2 No. 2
- 9 **Onneton** (*Unhappy*), Op. 2 No. 3
- 10 **Kevätlinnuille etelässä** (*To the spring birds in the south*), Op. 11 No. 1
- 11 **Merellä** (*At sea*), Op. 47 No. 4

Three Songs, Op. 110

- 12 **Yö** (*Night*), Op. 110 No. 1*
- 13 **Syyslaulu** (*Autumn song*), Op. 110 No. 2
- 14 **Mummo** (*Nana*), Op. 110 No. 3

- 15 Elämälle! (*To life*), Op. 93 No. 4
- 16 Rukous (*Prayer – Ave Maria*), Op. 40 No. 2
- 17 Laulaja taivaan portilla (*A singer at the gate of Heaven*), Op. 74 No. 2
- 18 Käy kirkkomaata illoin vanhat mummot (*In the churchyard at eventide*), Op. 74 No. 3
- 19 Hyvää yötä (*Good night*), Op. 75 No. 1
- 20 Suvi-illan vieno tuuli (*Summer evening's breeze*), Op. 87 No. 2
- 21 Laatokka (*Lake Ladoga*), Op. 83 No. 1
- 22 Reppurin laulu (*Song of the pedlar*), Op. 14 No. 10
- 23 Balladi (*Ballad*), Op. 69 No. 4
- 24 Nocturne, OM180 (c. 1906)
- 25 Marjatan kehtolaulu (*Marjatta's lullaby*), OM159 (1921)
- 26 Aurinko laski (*The sun set*), Op. 113 No. 1
- 27 Iltakellot (*Evening bells*), Op. 106 No. 1
- 28 Oi, muistatko vielä sen virren (*O, remember the hymn that we used to sing?*), Op. 52 No. 3
- 29 Kullan murunen (*Thou art a nugget of gold*), Op. 20 No. 1

**world première recording*

WALTERI TORIKKA, baritone
MARKO HILPO, piano

Arvoisa musiikin ystävä,

Olemme halunneet kunnioittaa tällä albumilla kaikkien aikojen suosituimman suomalaisen yksinlaulujen säveltäjän tuotantoa. Oskar Merikannon kuolemasta tuli kuluneeksi sata vuotta 17.2.2024.

Heikki Poroilan kokoama Oskar Merikannon teosluettelo auttoi meitä kartoittamaan kaikki säveltäjän noin 160 julkaistua yksinlaulua. Poroila luonnehti osuvasti Merikannon musiikkia näin: *"Hän teki sitä, minkä parhaiten osasi ja minkä yleensä osasi paremmin kuin kukaan muu... Intuitiivisesti uskon, että Merikannolla oli poikkeuksellisen läheinen yhteys niihin ihmisiin, joille hän käytännössä sävelsi. Hän konsertoi ja tarkasti urkuja ympäri Suomea, kaikkialla. Hän tunsu yhteisen Suomen ja sen asukit, hän osasi myös sävelittää tunteet, joita ei pelkin sanoin ollut mahdollista ilmaista. Merikanto antoi nuoren Suomen ihmisille oman, selittämättömällä tavalla tutun ja siksi niin rakastettavan äänen. Hän oli ja on edelleen kansan säveltäjä."*

Merikannon yksinlauluista albumille päätyi lopulta 29: hittejä ja harvinaisuuksia. Erityinen ilo oli levyttää suomalaisen laulumusiikin helmiä, joita harvoin kuullaan. Levyllä on myös yksi aiemmin levyttämätön harvinaisuus, *Yö* (op. 110 nro 1). Merikannon laulumusiikki on vuolasta, helposti lähestyttävää ja rakastettavaa, melodista ja yksinkertaisesti kaunista.

Olemme kokeneet suurta iloa musisoidessamme näiden laulujen parissa.

Lämpimästi tervetuloa Oskar Merikannon yksinlaulujen pariin ja antoisia kuunteluhetkiä,

Walteri Torikka & Marko Hilpo

Dear music enthusiasts,

With this album, our goal is to pay tribute to the timeless works of Oskar Merikanto, widely regarded as the most celebrated Finnish composer of solo songs. As we marked the centenary of Merikanto's passing on February 17, 2024, we reflect on the profound impact his music has left on the cultural landscape over the past century.

Heikki Poroila's compiled catalog of Oskar Merikanto's works helped us in identifying all of the composer's approximately 160 published solo songs. Poroila aptly describes Merikanto's music, stating, *"He excelled in what he did, often surpassing others... Intuitively, I believe Merikanto had an exceptionally close connection to the people for whom he practically composed. He performed concerts and inspected organs throughout Finland. He knew the common Finland and its inhabitants, he also knew how to compose the emotions that couldn't be expressed with words alone. Merikanto gave Finland a uniquely familiar and, consequently, beloved voice. He was and still is the composer of the people."*

The album features 29 of Merikanto's solo songs, including both well-known hits and rare gems. Recording these pieces has been a source of particular joy, as we bring to light rarely heard treasures of Finnish vocal music. This album also includes one world première recording: *Yö (Night)*, Op. 110 No. 1. Merikanto's vocal music is rich, easily approachable, lovable, melodic, and simply beautiful.

We have found great joy in the musical journey of creating this album.

We warmly welcome you to immerse yourself in the world of Oskar Merikanto's solo songs.

Walteri Torikka & Marko Hilpo

Omana elinaikanaan Oskar Merikanto oli Suomen kotien suosituin säveltäjä. Myös nykyään merkittävien perhetapahtumien, kuten häiden ja hautajaisten yhteydessä, on tavallista kuulla Merikannon sävelmiä. Merikanto oli paitsi erinomainen pianisti sekä urkuri, hän myös omasi – samalla tavoin kuin Edvard Grieg Norjassa – erityisen lahjan luoda mieleenpainuvia kansanomaisia sävelmiä kotimaisten runoilijoiden teksteihin, jotka kumpusivat hänen rakkaudestaan synnyinmaataan kohtaan. Akateemisten piirien vieroksuma, mutta suomalaisen yleisön rakastama Merikanto kirjoitti oopperoita, yli 200 yksinlaulua, joukon duettoja ja useita kuoroteoksia sekä lähes 200 pianoteosta.

~

During his lifetime, Oskar Merikanto was the most popular composer at Finnish homes. Even today, in events such as weddings or funerals, his pieces are widely heard and performed. Merikanto was an excellent pianist and

organist who, just like Edvard Grieg in Norway, possessed a particular gift in writing memorable melodies based on local poetry and stemming from his love for his home country. Largely shunned by the academics, but enjoying great popularity, Merikanto wrote operas, over 200 songs, a number of vocal duets and several choral works, as well as nearly 200 piano works.

Baritoni **Walteri Torikka** on poikkeuksellisen monipuolista uraa tekevä ooppera- ja konserttilaulaja.

Hän on esiintynyt kaikkien suomalaisten sinfoniaorkestereiden solistina ja suurimmilla suomalaisilla oopperanäyttämöillä. Hän on laulanut BBC Proms -festivaalilla Royal Albert Hallissa Sibeliuksen Kullervo-sinfonian nimiosassa, Aix-en-Provence-festivaalilla, Kroatian kansallisoopperassa, Deutsche Radio Philharmonien ja Camerata Salzburgin solistina sekä Den Jyske Operan La Bohème -kiertueella useiden tanskalaisorkesterien solistina. Lied- ja oratoriolaulajana hänelle rakkaita teoksia ovat erityisesti Bachin passiot ja kantaatit, Mendelssohnin Elias-oratorio sekä monet poikkitaiteelliset projektit.

Torikan oopperaroleihin lukeutuvat mm. Don Giovannin, Jevgeni Oneginin ja Figaron häiden nimiroolit, Taikahuilun Papageno, Kesäyön Unelman Demetrius, Così fan tutten Guglielmo, Lemmenjuoman Belcore, Iloisen lesken Danilo, Parsifalin Amfortas, Carmenin Escamillo ja Morales, Punaisen Viivan Topi sekä La Bohèmen Marcello ja Schaunard. Tämän lisäksi Torikka on ollut luomassa useiden oopperoiden kantaesityksiä sekä esiintyjänä että taiteellisena johtajana.

Walteri Torikan debyyttialbumi yhdessä Jyväskylän Sinfonian kanssa myi platinaa ennätysajassa ja toi Torikalle myös Emma-ehdokkuuden. Myös sitä seuranneet levytykset Jyväskylän Sinfonian kanssa ovat olleet menestyksiä. Walteri Torikka Trion vuonna 2017 ilmestynyt Tapio Rautavaaran laulujen uusista sovituksista koostunut albumi valittiin Helsingin Sanomissa vuoden laulelmalevyksi. Torikka laulaa myös Sibeliuksen näyttämömusiikin kokonaislevytyksellä Leif Segerstamin johtaman Turun filharmonisen orkesterin solistina (Naxos).

Lappeenrannan laulukilpailun voittanut Walteri Torikka on huomioitu muun muassa Aix-en-Provence-festivaalin Mozart-akatemian HSBC Laureates -palkinnolla, Bayreuth-stipendillä, Martti Talvela -säätion apurahalla ja Pro Musica Säätion Vuoden Nuori Muusikko -tunnustuksella.

Marko Hilpo on yksi Suomen monipuolisimmista pianisteista, joka työskentelee myös kapellimestarina ja musiikin sovittajana.

Hilpo on opiskellut Sibelius-Akatemiassa Hamsa Al-Wadi Juriksen ja Ilmo Rannan johdolla sekä Madridin Kuningatar Sofia -musiikkikorkeakoulussa opettajinaan professori Dmitri Baškirov ja Claudio Martinez Mehner. Kansainvälisissä kilpailuissa palkittu Hilpo on esiintynyt resitaalisolistina, liedpianistina ja kamarimuusikkona ympäri maailmaa, jonka lisäksi hän on soittanut myös useiden suomalaisten orkestereiden solistina ja esiintynyt kansainvälisillä musiikkifestivaaleilla. Marko Hilpo työskentelee Taideyliopiston Sibelius-Akatemiassa ja toimii myös teatterikapellimestarina. Hilpo on sovittanut ja orkestroinut useita orkesteriteoksia ja kamarimusiikkia, sekä sovittanut musiikkia myös teattereille. Hän on kotonaan niin kevyen kuin klassisenkin musiikin parissa.

Baritone **Walteri Torikka** is an exceptionally versatile opera and concert singer.

Torikka has performed as a soloist with all Finnish symphony orchestras and on all major Finnish opera stages. He has sung at the BBC Proms festival at the Royal Albert Hall in the title role of Sibelius's *Kullervo* Symphony, at the Aix-en-Provence festival, at the Croatian National Opera, as a soloist with the Deutsche Radio Philharmonie and Camerata Salzburg, and with the Danish National Opera tour alongside several Danish orchestras. The works particularly dear to him as a lied and oratorio singer are Bach's *Passions* and *Cantatas*, Mendelssohn's oratorio *Elijah* as well as other various projects.

His opera roles include, among others, the title roles in *Don Giovanni*, *Eugene Onegin*, and *The Marriage of Figaro*, *Papageno* in *The Magic Flute*, *Demetrius* in *A Midsummer Night's Dream*, *Guglielmo* in *Così fan tutte*, *Belcore* in *The Elixir of Love*, *Danilo* in *The Merry Widow*, *Amfortas* in *Parsifal*, *Escamillo* and *Morales* in *Carmen*, *Topi* in *The Red Line*, and *Marcello* and *Schaunard* in *La Bohème*. In addition, Torikka has been involved in the world premieres of several operas, both as a performer and artistic director.

Walteri Torikka's debut album with the Jyväskylä Sinfonia went platinum in record time and earned him a Finnish Emma Awards nomination. His later recordings with the Jyväskylä Sinfonia have also achieved great success. The album consisting of new arrangements of Tapio Rautavaara's songs by Walteri Torikka Trio, released in 2017, was selected as the Folk album of the year by Helsingin Sanomat, Finland's leading newspaper. Additionally, Torikka sings, among other things, on a complete recording of Sibelius's stage music conducted by Leif Segerstam with the Turku Philharmonic Orchestra (Naxos) which won an ICMA (International Classical Music Award) in 2019.

The winner of the National Lappeenranta Singing Competition, Walteri Torikka, has been honored with awards such as the Mozart Academy HSBC Laureates Prize at the Aix-en-Provence festival, the Bayreuth scholarship, the Martti Talvela Foundation grant, and the Pro Musica Foundation's Young Musician of the Year award.

Marko Hilpo is one of Finland's most versatile pianists, who also works as a conductor and music arranger.

Hilpo studied at the Sibelius Academy under the guidance of Hamsa Al-Wadi Juris and Ilmo Ranta, as well as at the Queen Sofia College of Music in Madrid, where his teachers were Professor Dmitri Baškirov and Claudio Martinez Mehner. Awarded in international competitions, Hilpo has performed as a solo recitalist, lied pianist and chamber musician worldwide. In addition, he has been a soloist with several Finnish orchestras and has appeared at international music festivals. Marko Hilpo works at the University of the Arts Helsinki Sibelius Academy and also serves as a theater conductor. He has arranged and orchestrated various orchestral and chamber music works, as well as adapted music for theaters. His strengths include both popular and classical music.

1 **Pai, pai, paitaressu**
Pai, pai, paitaressu,
kääry pieni kätkeyssä,
tukku tuutussa tupukka!
Sua souan suosittelten,
sylitellen, sylkytellen:
vaan en susien suloksi,
enkä ilvesten iloksi,
kontion kotihyväksi.
Souan Suomeni suloksi,
itseni iki-iloksi,
koko maani maireheksi.
Pai, pai, paitaressu,
tukku tuutussa tupukka!

2 **Itkevä huilu**

Tein minä pajusta hilpeän huilun,
mut en ääntä ma siihen saanut;
aattelin: ei ole onneni haltia
soittajan lahjoja mulle jaannut;
soi, soiseli, lahjoja jaannut,
ma kaikille huilua näytin.

Näin minä hyttysen: hyttynen, kuule,
puhalla huiluuni sielu ja henki!

Bye bye my sweet swaddled baby

*Bye bye my sweet swaddled baby
bundled in the cradle,
rocking in the basket!
I shall rock you dearly,
I shall cradle you in my arms,
not for the wolves' glory,
nor the enjoyment of the lynx,
or the play of the bear.
I shall rock you for Finland's glory,
for my own enjoyment,
for the fame of my country.
Bye bye my sweet swaddled baby,
rocking in the basket!*

Text: Jooseppi Mustakallio (1857–1923)

The weeping flute

*I made a jolly flute of willow
but could not make a decent sound.
I thought: my guardian spirit must not have
given me the gift of music.
So, so, the gift of music,
and I showed the flute to everyone.*

*I saw a midge: Come, stop for a minute,
give my flute a soul and spirit!*

"Aurinko paistaa, ei ole aikaa",
hyrisi hyttynen, hämärän renki,
soi, soiseli, hämärän renki
ja huiluni päivässä kiilsii.

Kuljin ma maailman markkinateitä,
säveliä kysyin tuolta ja sieltä.
Päätä ne puisti ja sormin ne haastoi
eikä ne tainneet kysyjän kieltä;
soi, soiseli, kysyjän kieltä,
ja huiluni rumaksi ruostui.

Silloin ma ilmoille itkuni päästin,
kelmeät kasvoni pimeään peitin,
aattelin: nyt minä kuolla tahdon;
huonon huilun ma maahan heitin,
soi, soiseli, maahan heitin,
ja silloin helisi huilu.

Humisevan huilun huulille nostin,
sormet ne sousti ja säveltä toisti,
suru suli, vilisi virsien tulva,
ihana aurinko sieluuni loisti:
soi, soiseli, sieluuni loisti,
ja huiluni ilosta itki.

*"No time now, for the sun is shining,"
bummed the midge, the maid of twilight.
So, so, the maid of twilight,
and my flute shone bright in the sun.*

*I went around the world's many markets,
asking for tunes wherever I could.
They all shook their heads and spoke with their
hands,
for not understanding what I was saying.
So, so, what I was saying,
and my flute grew rusty and foul.*

*Then I sat down complaining and weeping,
biding my gaunt face in darkness despairing.
And I thought: I might as well die now,
and threw my rotten old flute on the ground.
So, so, threw my flute on the ground,
and that was when it burst into music.*

*I picked up the flute on the ground that was
thrumming,
my fingers flew o'er it and found that new music.
Sorrow was gone, and a mirth of melodies
shone in my soul like the brightest sunlight.
So, so, like the brightest sunlight,
as my flute with joy was weeping.*

Text: Larin-Kyösti (1873–1948)

3 Illansuussa

Nyt saapuu kaihonsairas illansuu,
nyt aukee satusaaret suuret, aavat
nyt hämyin henget karkeloihin saavat
ja taivas kuumehisna punertuu.

Nyt työ ja taisto yöhön unhoittuu,
nyt raukee arkielön mittakaavat,
nyt aukee kaikki vanhat sydänhaavat
ja kaihon mereen mieli uppouu.

4 Soi vienosti murheeni soitto

Kun ärjyivät rannan hyrskyt,
niin kantelo vienosti soi,
kun ulvoivat syksyn myrskyt,
se kevättä rintahan toi:

Vei maailma riemuni soiton
ja rintani rauhan se vei.
Ja jos vieläkin kantelo kaikaa,
niin iloa kaiu se ei.

Soi vienosti murheeni soitto,
soi hellästi kaihoni, soi!
Mut hellimmin helise hälle,

At nightfall

*Melancholy falls the sickly evening,
Raising legend-islands great and broad,
Twilight-spirits rise in gentle dancing,
And the sky in deepest red is veiled.*

*Work and strife in night now lie forgotten,
Everyday is banished for away,
And all ancient heart-sores are reopened,
As nostalgia captivates the soul.*

Text: V. A. Koskenniemi (1885–1962)

Play softly, thou tune of my mourning

*When the sea roars towards shore,
the music plays softly,
when autumn storms howl,
it speaks of spring.*

*The world took my music of joy
and the peace of my heart away.
And if there is music yet,
no mirth does it contain.*

*Play softly, thou tune of my mourning,
play tenderly, my yearning!
But tenderest shalt thou sound to her*

joka murheen mun rintaan toi.

5 Hyvästi!

Jo luovutko luotani,
ainoa armas,
onko jo kuoleman ilta?
Oi, viivy, onneni
viimeinen muisto
päiviltä kaukaisilta!
Jää katseesi tyhjään tuijottamaan,
huulesi vastuuta vaille.
Ah, hyvästi siis,
sinä kultainen nuoruus!
Aurinko painuu maille.

6 Metsäkyhkyiset

Kas metsäkyhkyjen äänen
varjosta lehdikön kuulla voin.
Kultaansa kyhkyinen kutsuu,
kautta yöhyen kutsu soi.

Oi niille mi riemussa lemmen
toisilleen haastavat onnestaan,

who did bring sorrow into my heart.

Text: Heikki Ansa (1876–1936)

Farewell!

*Art thou going away from me,
my only beloved,
is it death's evening already?
O stay with me, my happiness,
my last memory
of far-off happy days!
Thy gaze stares out into emptiness,
thy lips feeling nothing against them.
Ah, farewell,
my golden youth!
The sun is already setting.*

Text: L. Onerva (1882–1972)

The wood-doves

*The call of the wood-dove
sounds in the shady grove.
He is calling his love
through the night.*

*For those who are in love
and who speak their happiness to each other,*

tuo kuherrus kyyhkyjen kertoo,
ett' auvoa elo on vaan.

Vaan hälle ken kulkevi yksin
ja kuuntelee kyyhkyä kutsuvaa,
mielehen muistoja nousee
silmähän kyynele saa.

7 **Kuin hiipuva hiillos tummentuu**
Kuin hiipuva hiillos tummentuu,
kun tuli sen tuhkaksi söi,
kuin iltakellon helkähdyks haipuu pois,
kun se kerran viimeisen löi,
niin kerran kait ne taistotkin tummuu pois,
jotka tunnetta tulena söi,
ja se sydän niin hiljaan sammahtaa,
joka liekitsi liioin ja löi.

8 **Vanha mummo**
Kasteli kukkaa vanha mummo,
kukkaa ikkunalla.

*that call proclaims
that is but bliss.*

*But for him who is alone
listening to the call of the dove,
it brings memories to mind
and a tear to the eye.*

Text: Ilta Koskimies (1879–1958) to an original poem by Jenny Blicher-Clausen (1865–1907)

Like the dying embers grow dark
*Like the dying embers grow dark
when fire consumes it into dust,
like the vanishing sound of the evening bell
when it strikes for the last time.
Thus, perhaps, the struggles will fade
which fiercely consumed emotion,
and the heart which was aflame and beating
will silently subside as well.*

Text: Severi Nuormaa (1865–1924)

Old woman
*An old woman watered a flower,
a flower at her window.*

Missä on tyttösi, vanha mummo?
"Kaukana maailmalla."

"Tiedätkö, millä hän kulkee tiellä,
Vaivainen mummo kulta?"
Tiedä en, maailma taisi niellä,
taikka jo peittää multa.

Kastelen kukkaa, armastani,
Muistelen tyttölasta,
Tuskinpa jälleen puhdastani
Löytänen maailmasta.

9 Onneton

Niin musta, niin synkkä yö syksyinen lie,
mut synkempi vielä on eloni tie,
voi yölläkin tuikata tähtönen vielä,
mut tähteä yhtään ei eloni tiellä.

Yön toivona tähtöset kirkkahat on:
ne viittaavat valoon ja aurinkohon.
Mut toivot ne seuraa ei eloni myötä,
mä viettänyt ain' olen tähdetönt' yötä.

Oi, yöhöni, Luoja, yks tähtönen luo,
ja loistaa sen mieleeni synkeään suo.

*Where is your daughter, old woman?
"Far out in the world."*

*"Do you know where she wanders,
dear troubled old woman?"
"No, I do not know, she is taken by the world,
or perhaps already dead and buried."*

*"I water my flower, my very own darling,
remembering my daughter.
I do not think I shall find my innocent dear
ever again out in the world."*

Text: J. H. Erkkö (1849–1906)

Unhappy

*So black, so bleak an autumn night,
but blacker still my road of life.
In blackest night a star may shine,
but no star on this path of mine.*

*For starlight is the hope of night,
remembrance of the day and light.
But hope has never been with me,
no stars in my black night I see.*

*O God, bring but one star divine
to light this wretched soul of mine.*

Sit' iloiten seuraisin eloni tiellä
ja kuollessain siihen mä katsoisin vielä.

*With joy I'd lift up my pale eye
and follow it until I die.*

Text: Kaarlo Kramsu (1855–1895)

10 Kevätlinnuille etelässä
Täält' etelästä sinne Pohjolaan
jo kevätlinnut lentää laulamaan.
On sydän heillä Suomen lapsillen
niin hellä, lämmin, kyllä tunnen sen.
Olette, linnut, täynnä lauluja,
suloa, rakkautta, sointuja
ja keväthenkeä, ne kaikki, ne
myös lahjoittakaa Suomen lapsille.
Ja lasten joukosta hän etsikää,
jok' uskollinen on ja ymmärtää.
Hänelle tiukuttakaa erikseen
mun sydämeni laulut sydämeen.

To the spring birds in the south
*From here in the South to the North
the spring birds rush to sing,
their heart feels for Finland's children
so tenderly and warmly, I feel it well.
You birds, you are so full of songs,
grace, love, harmony
and springtime spirit, all of these
go and give to Finland's children
and among children seek her
who is faithful and understands.
Give her a special song,
sing the songs of my heart into hers.*

Text: J. H. Erkko (1849–1906)

11 Merellä
Syvästi meri huokaa,
sen rinta kuohuaa.
Mut rauhallisna taivas
valoa vuodattaa.

At sea
*Deeply sighs the sea,
its bosom heaving,
but calmly the heaven
sheds light upon it.*

Min' olen meri, minä,
levoton, aaltonen.
Sin olet taivahani,
valoisa, rauhanen.

Kuvasi, armas, kannan
nyt vasten rintoain
ja sinut itses kätken
syvällä sielussain.

Voi laivan myrsky murtaa
ja kenties uppoan,
mut sinut sielussani
vien aallon pohjahan.

12 Yö

Vaiti on metsä, ääneti aallot,
vaieten välkkyvät taivaalla tähdet,
ja mykkä on yö.

Näinkö, ah näinkö mykkä on kerran
kuoleman yö!

*I am the sea, I am,
restless and heaving,
thou art my heaven,
lucid and calm.*

*I carry thy image, my love,
against my bosom,
and thyself I bear
deep within my soul.*

*As ship may founder in a storm,
and perhaps I too shall sink,
but within my soul I shall bear thee
even to the bottom of the sea.*

Text: J. H. Erkko (1849–1906)

Night

*Silent the forest, quiet the waters,
noiseless the stars that sparkle above,
mute is the night.*

O, is this how mute death's night once shall be?

Text: Huugo Jalkanen (1888–1969)

13 Syyslaulu

Syysävelet soi yli kaupungin ja puistojen
kellastuvain.

Kuin kuoleva huokaa kuihtunut maa,
jo henkii tuonelan tuulet,
ja kalveilla lehdillä kuolema hiipii
ja kalman karkelo käy.

Näin kerran soi syyshaudallain
ja kelmeät lehdet karkeloi
yli kummun kuihtuneen,
ja tuskat, myrskyt on laantuneet
ja muistot yöhön nukkuneet
niin oudon hiljaiseen.

14 Mummo

(Mummomme muistolle)

Sano, mummo,
miks' silmäsi välke on lauha kuin lapsosen?
Usein laskevan päivän rusko on nousevan
kaltainen.

Sano, mummo,
miks' äänesi helke niin lämpöisen läheltä soi?
Usein muiston ja toivon virsi yht' armaasti
soida voi.

Autumn song

*Autumn music floats over the town, over yellowing
parks.*

*The withered soil sighs as if dying,
the winds blow from the realm of the dead.
Over the pale leaves Death comes creeping,
a solemn dance in its wake.*

*This is the music that will play over my grave
in autumn, as pale leaves dance
over my withered tomb.
My sorrows, my storms will have abated,
my memories sunk into deep night
so strangely silent.*

Text: Huugo Jalkanen (1888–1969)

Nana

(To the memory of our Nana)

*Tell me, Nana,
why do your eyes twinkle like a child's?
Often the sunset looks much like the sunrise.*

*Tell me, Nana,
why is your voice so warm and near?
Often memories sound as dear as future hopes.*

Text: L. Onerva (1882–1972)

15 Elämället!

Terve valtias valon ja yön!
Sä elon ja kuolon
korkea kuningas,
täyttäjä työn.

Ei voittaa voi sua suurinkaan,
sinun vortes valtava kaikuu
yli kuohuvan veen,
yli yöllisen maan.

Terve, kalman kaamea vuo,
täyttymys elämän tään,
mykkä myös tuonelan mahti,
sammunut, syttyvä tuike tuo!

Uus sukukunta, uudempi usko
nousevi nuorena vanhan taa.
Aamun enne on illan rusko.
Kuololta elämä kasvun saa.

Terve, valtias valkeuden, yön!
Sä elon ja kuolon
korkea kuningas,
täyttäjä työn.

To life

*Hail to thee, Lord of Darkness and Light!
Thou mighty majesty
of Life and Death,
supreme accomplisher!*

*The very greatest cannot conquer thee,
thy powerful hymn rings out
over the waters,
over the twilit earth.*

*Hail to thee, dismal stream of Death,
fulfilment of this life,
mute power of the Underworld,
extinguished, kindling flame!*

*A new generation, a newer faith
will rise fresh behind the old.
Sunset heralds the coming of morning.
In Death itself is the growth of life.*

*Hail to thee, Lord of Darkness and Light!
Thou mighty majesty
of Life and Death,
supreme accomplisher!*

Text: Jussi Snellman (1879–1969) to
an original poem by Ernest V. Knape
(1873–1929)

16 Rukous

Neitsyt Maria emonen,
rakas äiti armollinen,
muista sorretun surua,
huolellisen huokumia.

Pyhä neitsyt miut pelasta, armosi yletä
miulle,
oma Poikasi lepytä, hyvitä se hyljätylle
minulle mitättömälle, päästäjäksi tuiman
tuskan.

Armottasi olen orpo,
synnissä kauan elänyt,
neitsyytesi, nuoruutesi,
kaikkivallan kauneutesi
kautta auta minua, auta, auta minua,
Neitsyt, neitsyt Maria, auta, auta minua.

17 Laulaja taivaan portilla

"Olen kuolleen laulajan sielu –
tulen kaukaa päältä maan,
ei mulla onnea ollut,
oli ihana kaipaus vaan.

Olen katsonut silmäni sokeiks

Prayer – Ave Maria

*O Virgin Mary, mother dear,
merciful Mother of God,
remember the grief of the oppressed,
the cares of the burdened.*

*Holy Virgin, save me, grant me thy mercy,
placate thy Son, redeem this forsaken soul,
this lowly one, release me from my sharp pain.*

*Without thy mercy I am lost,
for I have long lived in sin.
By thy purity and youth,
by thy everlasting beauty,
help me now, help me.
O Virgin Mary, help me.*

Text: Juhani Sjöström (1871–1909)

A singer at the gate of Heaven

*I am the soul of a dead singer,
coming from far-off Earth,
I knew no happiness,
I only knew a wonderful longing.*

I have blinded my eyes

unelmaini kirkkauteen,
en onnea pyydä, mut unet
suo nähdä mun uudelleen.”

*looking at the brightness of my dreams;
I seek no happiness,
but let me see those dreams once more.*

Text: Lauri Pohjanpää (1889–1962)

18 Käy kirkkomaata illoin vanhat mummot
Käy kirkkomaata illoin vanhat mummot
ja myssyin alta välkkyä valkohapset –
he tulee toivottamaan hyvää yötä:
kas täällä nukkuu lapset, lastenlapset.

In the churchyard at eventide
*In the churchyard at eventide the old women go,
white hair glinting under their caps
as they go round saying good night:
their children and grandchildren sleep here.*

He kaikista on yksin eloon jääneet,
he itkeneet on paljon kyyneleitä,
nyt surunsa jo ovat ammoiden laanneet,
nyt pyhä, kirkas rauha varjoo heitä.

*They alone have survived,
they have shed many a tear,
but now their sorrows are long past,
and a bright, solemn peace shines over them.*

He tulee mustissansa joka ilta
ja vapisevin käsin portin avaa
ja käyvät hiljaksensa hautain keskeen
ja muistokirjoitukset lasten tavaa.

*Dressed in black, every evening they come
and open the gate with trembling hands
and quietly wander among the graves,
spelling out their children's epitaphs.*

Ja uudestaan ja yhä uudestaan
he muistelevat läpi elämänsä.
He niitä, jotka nyt jo ovat täällä,
on kerran sylkytelleet sylissänsä.

*And again and again
they relive their long lives.
They recall those who now lie here,
whom they once cradled in their arms.*

On kaikki hyvin, hekin kohta lähtee,
ja nukkuu lapset sekä lastenlapset.
Käy hiljaa päätä nyökkäin vanhat mummot
ja myssyin alta välkkyy valkohapset.

19 Hyvää yötä

Saapuu hetki toivottuni,
lankee uupuneeseen silmään
kauan kangastellut uni.
Hyvät yöni heitän sulle.
Yöhön käyvän sielun tähti
viimeinen sa olit mulle.
Jo on hetki pilkkopimeen:
siunaan sydämesi suuren,
menen maata Herran nimeen.

20 Suvi-illan vieno tuuli
Suvi-illan vieno tuuli
huokaa vuoren alta
hongikon polkua hopeoipi
kuuhut taivahalta.

*All is well, and soon they will be leaving,
their children and grandchildren already sleep.
The old women go silently, nodding their heads,
white hair glinting under their caps.*

Text: Lauri Pohjanpää (1889–1962)

Good night

*My desired moment comes,
falling upon my tired eye,
long-awaited sleep.
I bid thee good night.
Thou hast been for me the last star
of a soul going into the night.
The dark is now come,
and I bless thy great heart
and go to be in the name of the Lord.*

Text: L. Onerva (1882–1972)

Summer evening's breeze

*Summer evening's breeze is blowing
gently from beneath the hillside,
and the moon shines in the heavens,
casting forest-paths in silver.*

Hiljaa huojuu korven honka,
kaukana kähkö kukkuu,
vaieten astuvi vaeltaja
mielen murhe nukkuu.

21 Laatokka

Kerran Laatokan rantaa pitkin
minä astelin yksinäin.
Ja mä kuulin kun tuulet itki
ja lauloi laineissa tuska,
lapsi pilvien pimeäin.
Sinun laulusi mielehen mulle
tuskan ja toivon soi,
ristituudessa runnellulle kansaraukalle
kuohusi uljaat
aamun harppuna huminoi.

Oot, Laatokka, Karjalan povi,
joka kuohuvi tuskissaan.
Vaan lauluus ei kuolema sovi,
siinä nousevan leijonan ääni
soi kuningas unelmiaan.

*Sofly sways the ancient pine tree,
cuckoo's song sounds in the distance,
silent is the wanderer's pathway,
and his mind forgets all sorrow.*

Text: Eino Leino (1878–1926)

Lake Ladoga

*Once upon the shore of Lake Ladoga
I walked all alone.
And I heard the wind whining
and the pain wailing in the waves,
child of the storm clouds.
Thy song brought to my mind
both pain and hope,
to my poor people,
tempest-ravaged,
it sounds the chord of dawn.*

*Thou, Ladoga, art the heart of Karelia,
roiling, passionate and suffering.
But Death does not become thy song,
for in it the voice of the rising lion
roars forth his royal dream.*

Text: Mikko Uotinen (1885–1931)

22 Reppurin laulu

Luadogan meren randamill
mie kazvoin kaugobriha,
siel mie paimoivirzie lauloin,
nyt eis on mieron piha.

Karjalan mail kuldakägözet kukkuu,
kirikön ristet kiieldelöö,
taljankka illoin tanssiloih kutšuu,
kannel hembieh helizöö.

Siel on kallis kandajain,
siel mielitiettoni tšoma,
kylän kegri-illatšuiust on
mutšoin otettu oma.
Karjalan mail...

Kierdelin da kierdelin,
on selgä sumptšan painos,
mieroh matka mielenibä
omah kodih on ainos.
Karjalan mail...

Song of the pedlar

*By the shores of great Lake Ladoga
I grew up a bonny lad.
There I sang the herdsman's songs,
but now I'm out wandering in the world.*

*In Karelia's lands the golden cuckoos sing,
the church crosses shine so bright.
The accordion calls to dance
and the kantele wistfully plays.*

*There lives my dear old mother,
there lives my own sweetheart.
At the village dance it was
that I found my true love.
In Karelia's lands...*

*I wander far, hither and yon,
a heavy satchel on my back,
but however far I may wander,
I always long to be back home.
In Karelia's lands...*

Text: Larin-Kyösti (1873–1948),
translated into Karelian by Iivo Härkönen
(1882–1941)

23 Balladi

Lintu lenti taivahalla
poika souti kuutamalla
järvi tyyni oli vallan,
soilta sauhus usvat hallan.
Kultoaan hän vuotteli,
kuunteli ja huuteli.

Sankka, synkkä sumu on,
vesi viekas pohjaton.
Rakkaus on synkempi,
rakkaus on syvempi.

Lintu liittää taivahalla
poika lepää aaltoin alla.

24 Nocturne

Linnut oksillansa vaikenevat,
päivä vielä hetken viiptyy poissa,
neitseelliset haavat vapisevat
autuaissa lemmenunelmoissa.
Laaja lakeus kuin jättiläinen
uinuu jälkeen päivän arkitöiden.
Yksin tuuliviiri yksinäinen
valvoo iäisesti ikävöiden,
valvoo niin kuin valvot sydämeni

Ballad

*As the bird flew in the sky,
the young man rowed out in moonlight.
The lake was calm,
the frosty mist lay on the bogs.
He was waiting for his sweetheart,
listening and calling.*

*The fog is thick, the fog is dark,
the water devious and deep.
Love is darker than the fog
and deeper than the deep.*

*In the sky the bird still flies,
under water the young man lies.*

Text: Ilmari Kianto (1874–1970)

Nocturne

*Birds on branch grow silent,
for a moment the day stays away,
virgin aspens shiver
in blissful dreams of love.
The wide plain, like a giant,
sleeps after the day's toil.
A lonely weathervane keeps watch,
always looking, always longing,
looking like my heart is looking,*

tähystellen mennehesen aikaan:
kuinka paljon iäks unhoon meni,
kuinka vähän koskaan todeks saikaan!

*gazing towards bygone days:
How much has been forever forgotten,
how little I ever achieved!*

Text: V. A. Koskenniemi (1885–1962)

25 **Marjatan kehtolaulu**
(Pikku Anja Marjatalle sävelsi iso-isä)

Marjatta's lullaby
(*From Grand-dad to little Anja Marjatta*)

Tuuvin mie tätä tytärtä,
tätä lasta liekuttelen,
souan pienisormistani,
vaalin lastani vakaista.

*I cradle my daughter,
I rock my child,
I coddle my little-fingered one,
I watch over my baby.*

Nuku, nuku äidin silmä,
isän pulmu liihättele
unen maille herttaisille,
hoivahan hyvän Jumalan!

*Sleep, O mother's darling,
father's joy, fly far and wide
to the land of sweet dreams,
to God's good care!*

Text: Kanteletar (1840) & unknown
(attributed to Oskar Merikanto)

26 **Aurinko laski**
Aurinko laski, pimeni päivä, kaikkosi
kauneus mainen
Niin oli lyhyt laulajan ilo ijäksi
katoavainen!

The sun set
*The sun set, the day darkened, worldly beauty
faded.
So short was the happiness of a singer, now gone
forever!*

Aurinko laski, pimeni päivä, niin piti
laulusta laata
syrjähän kallis kantele jousi,
jousi jo itsekin maata!

Aurinko laski,
pimeni pilviin laulajan lempehin hetki.
Edessä sointujen uusien saantiin
ijäinen etsimysretki.

27 Iltakellot

Angelus soi! Niin hellästi helisee kellot,
loppui jo päivän työ,
hiipien saapuu yö,
huntunsa peittäen pelлот.

Angelus soi kuin laulelma lempeä lauha,
työn taakat kirposi jo,
on laskenut aurinko
yllä maan on raukea rauha.

Angelus soi! Sen helinä hämyhyn haipuu,
yli maiseman uupuneen

*The sun set, the day darkened, and singing was done,
the harp set aside,
the bow ceased its movement.*

*The sun set,
the clouds darkened over the singer's finest hour.
A quest for new harmonies began,
an eternal exploration.*

Text: Alfred Saukkonen (1887–1946)

Evening bells

*Angelus is ringing! So gently toll the bells,
The day's work is ended,
the night comes creeping
and shrouds the fields.*

*Angelus is ringing like a tender, warm song:
The toil of work is over,
the sun has set,
and over all the land is peace.*

*Angelus is ringing! Its sound is lost in the twilight,
Over the tired landscape*

uni hiipii hiljalleen
ja rauhaton rauhaan vaipuu.

*sleep comes stalling softly,
bringing the restless to rest.*

Text: Verner Liinamaa, 'Päivänpoika'
(1898–1972)

28 Oi, muistatko vielä sen virren

Oi muistatko vielä sen virren, jota lapsena
laulettiin

Kun yö liki ikkunan liikkui, se virsi, se
viihdytti niin

Se antoi rintahan rauhaa, se uskoa unehen loi
Jos muistat vielä sen virren, nyt laula, laula
se oi

Oi muistatko vielä sen virren, jota äitini
lauleli

Kun pienoista helmahan unten hän hellästi
tuuditteli

Se rauhan enkelit taivaan luo lapsosen
vuotehen toi

Oi muistanhan vielä sen virren, mut laulaa,
laulaa en voi

Oi vielä mä kerran sen virren, sun kanssasi
laulelen

***O, remember the hymn that we used to
sing?***

*O, remember the hymn that we used to sing as
children?*

*When night fell outside the window, that hymn
gave such comfort:*

peace of mind and untroubled sleep.

*If thou dost remember that hymn, O sing it for
me now!*

*O, remember the hymn that my mother used to
sing*

as she gently rocked the child on her lap?

It brought angels of peace to his bedside.

*O, I do remember that hymn, but I cannot sing
it now!*

O, I shall sing that hymn with thee once more,

Kun siivin puhtahin tullen saan luoksesi
taivaaseen
Saan uuden kirkkahan hengen, min
luojani lahjaksi soi
Ja silloin, silloin sen virren, taas laulan,
laulan ma oi

if on pure wings I may ascend to Heaven.

I shall have a new, bright spirit, a gift from God.

And then, O then, I shall sing that hymn again!

Text: Eino Leino (1878–1926),
paragraph 1

Juho Railio (1860–1926), paragraphs 2 & 3

29 Kullan murunen
Sinä kullan murunen,
kullan puhtahimman.
Minä vasken palanen,
vasken ruosteisimman.
Minä kultahan kun sulan,
vältän ruustumisen pulan.
Sinä kullan murunen,
kullan puhtahimman.

Thou art a nugget of gold

*Thou art a nugget of gold,
of the purest gold.*

*I am a bit of copper,
of the rustiest copper.*

*When I am melted into gold,
I shall never be rusty again.*

*Thou art a nugget of gold,
of the purest gold.*

Text: J. H. Erkkö (1849–1906)

Recordings: 6–8 November, 2023, Hyvinkääsali (Hyvinkää hall), Finland

Recording Producer: Seppo Siirala

Recording Engineer: Enno Mäemets, Editroom Oy, Helsinki

Final Mix and Mastering: Enno Mäemets

Executive Producer: Reijo Kiilunen

Piano Technicians: Kirsi Lassi & Pekka Savolainen

© & © 2024 Ondine Oy, Helsinki

Booklet Editor: Joel Valkila

Cover photos: Marek Sabogal

Photo of Marko Hilpo: Hanna Koikkalainen

Composer photo: Portrait by Emil Rundman, Finnish Heritage Agency

Jenny and Antti Wiburi Foundation has generously supported the recording and release of this album.

Jenny ja Antti Wiburin säätiö on tukenut albumin äänitystä ja julkaisua.

WALTERI TORIKKA

